# Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi metsänviljelyaineiston tuotannosta ja markkinoinnista

Maa- ja metsätalousvaliokunta, 3.10.2023

Sanna Paanukoski
MMM, Luonnonvaraosasto, Metsä- ja bioenergiayksikkö

# Taustaa 1/2

- Komission 5.7.2023 julkaisemalla ehdotuksella on tarkoitus kumota nykyinen direktiivi metsänviljelyaineiston kaupasta ja korvata se asetuksella.
- Ehdotuksella muutetaan lisäksi tarvittavilta osin kasvinterveysasetusta (2016/2031/EU) ja valvonta-asetusta (2017/625/EU).
- Ehdotus kattaa metsänviljelyaineiston eli siementen ja taimien tuotannon ja markkinoinnin. Sillä ei säädellä niiden käyttöä, mikä on jäsenvaltioiden omassa toimivallassa ja sitä säädellään Suomessa metsälailla.
- EU-tasoinen lainsäädäntö on tarpeen metsänviljelyaineiston kaupan kansainvälisen luonteen vuoksi.

# Taustaa 2/2

- Lainsäädännön uudistamisesta on keskusteltu pitkään ja sitä yritettiin noin 10 vuotta sitten. Tuolloin ehdotus kaatui Euroopan parlamentissa ja komissio veti ehdotuksensa pois.
- Uusi ehdotus on erillään muusta kasvien lisäysaineistosta, josta on annettu oma ehdotuksensa.
- Asetusehdotuksen yleisenä päätavoitteena on varmistaa korkealaatuisen metsänviljelyaineiston tuotanto, saatavuus ja sisämarkkinoiden toiminta unionissa.
- Säädösten avulla varmistetaan, että loppukäyttäjä saa tietoonsa kaikki tarvittavat tiedot siementen ja taimien alkuperästä ja ominaisuuksista.

# Ehdotuksen pääsisältö 1/2

- Asetus koskee metsänviljelyaineiston tuotantoa ja markkinointia EU:ssa sekä erityisesti vaatimuksia, jotka liittyvät perusaineiston, kuten esim. siemenviljelysten, hyväksymiseen, metsänviljelyaineiston luokkiin, kantatodistusten myöntämiseen, laatuvaatimuksiin, merkintöihin, pakkaamiseen, tuontiin ja ammattimaisiin toimijoihin.
- Nykyisen direktiivin pääperiaatteet ja terminologia sekä metsänviljelyaineiston luokat oltaisiin pääsääntöisesti säilyttämässä ennallaan.
- Asetusehdotus on linjassa OECD:n metsäpuiden siemen- ja taimijärjestelmän säännösten kanssa.
- Asetusta ei sovellettaisi
  - kasvien lisäysaineistoon (PRM);
  - koristekasvien lisäysaineistoon;
  - kolmansiin maihin suuntautuvaa vientiä varten tuotettuun metsänviljelyaineistoon; tai
  - tieteellisiin tarkoituksiin tai valintajalostukseen tarkoitettuun aineistoon.

# Ehdotuksen pääsisältö 2/2

- Uutena asiana komissio ehdottaa artikloja, jotka koskevat metsäpuiden geenivarojen suojelua varten tarkoitetusta perusaineistosta tuotettua metsänviljelyaineistoa.
- Toinen komission uusi avaus on, että jäsenvaltioiden tulisi tehdä puulajikohtaiset valmiussuunnitelmat, joiden avulla varmistettaisiin metsänviljelyaineiston riittävyys laajoissa metsätuhotilanteissa.
- Lisäksi uutena esitetään, että kaikki niin kutsutut aluekeräyskohteet (siemenlähde tunnettu) pitäisi olla jatkossa etukäteen toimivaltaisen viranomaisen hyväksymiä paikan päällä.
    - Samalla komissio kuitenkin on sisällyttänyt ehdotukseensa poikkeuksen Suomen ja Ruotsin ehdotuksen mukaisesti, jolloin alueilla, joissa ilmasto on erityisen ankara ja siemensadot toistuvat harvoin, ammattimaiset toimijat voidaan valtuuttaa valitsemaan ja hyväksymään siemenkeräyskohteet (esim. Lapin metsikkösiemenkeräykset varmuusvarastointia varten).

# Ehdotuksen vaikutukset

- Koska kyseessä on asetus, on se sellaisenaan sovellettavaa lainsäädäntöä. Ehdotus aiheuttaa kuitenkin muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.
  - Suomessa aiheesta on säädetty laissa metsänviljelyaineiston kaupasta (241/2002).
- Pääsääntöisesti sektorin toiminta säilyisi ennallaan.
- Ehdotuksella on vaikutuksia hallinnolle, toimijoille ja taloudellisia vaikutuksia. Kaikkia kansallisia resurssitarpeita ei ole vielä arvioitu.
- Vaikutukset hallinnolle liittyvät etenkin tarvittaviin muutoksiin perusaineiston hyväksymiseen ja tarkastuksiin liittyvissä prosesseissa, lainsäädäntöjen yhteensovittamisessa ja tietojärjestelmissä sekä valmiussuunnitelmien valmistelussa ja raportoinnissa.

# Käsittely kansallisesti ja EU:n toimielimissä

- U-kirjelmä (U 46/2023 vp) on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä.
  - Käsitelty MMM:n kylvösiemen- ja taimiaineisto-alajaostossa ja EU-metsäjaostossa (EU14).
- Ehdotusta käsitellään EU:n maatalous- ja kalastusneuvostossa sekä sen alaisessa työryhmässä (Genetic resources & innovation agriculture, seeds, propagating and planting materials).
- Ensimmäinen neuvoston työryhmän kokous oli 21.-22.9.2023 ja Espanjan puheenjohtajuuskaudella käsittely jatkuu vielä yhdessä kokouksessa.